

N:o 226.

Af herr **David Bergström** m. fl., om ändring af §§ 14
och 17 riksdagsordningen.

Af hvad som passerat strax före och vid innevarande riksdag har landets befolkning redan erhållit fullständig visshet om att landets regering icke vill göra det ringaste för genomförandet af en grundlig politisk röst-rättsreform. Efter att den allmänna meningen på det mest otvetydiga sätt uttalat sig för en snar och grundlig reform på detta område, har regeringen — enligt statsministerns den 28 januari i Andra Kammaren afgifna förklaring — »ej ansett sådana förhållanden hafva inträdt, som föranleda framläggande af rösträttsförslag till innevarande års Riksdag».

Huru, det må man fråga, skall då den allmänna meningen uttala sig, för att regeringen må finna förhållandena påkalla framläggandet af en proposition i rösträttsfrågan?

Gent emot en dylik afvisande hållning från regeringens sida är det en oafvislig pligt för hvarje reformvänlig representant att göra sitt till för att få denna viktiga fråga underkastad Riksdagens allvarliga pröfning, innan innevarande lagstiftningsperiod går till ända. Då vi undertecknade, som äro anhängare af den s. k. allmänna rösträtten, i motsats till vår nuvarande regering hysa den af erfarenheten bekräftade öfvertygelsen, att denna allmänna rösträtt, på samma gång den öfverensstämmer med rättvisans fordringar, också är väl förenlig med den lugn och ostörd samhällsordning», hafva vi ansett oss pligtiga att just i denna tid uti motionsform framlägga äfven vår mening.

Ingen lär kunna påstå, att det skulle lända till men för samhället, om genom en rösträttsreform Andra Kammaren icke ensamt eller öfvervägande komme att representera intressena hos en viss samhällsklass, och om i följd deraf från den »folkvalda» kammarens sida större hänsyn för framtiden toges till folkets kraf på en rättvisare skattefördelning och större sparsamhet med statens medel, på allvarligt arbete med afseende å de många och för samhället i dess helhet viktiga lagstiftningsfrågor, som sedan länge vänta på sin lösning, och på ett mera bestämdt uppträdande mot de allt mer öfvermäktiga inflytelserna från medkammaren och de samhällselement, denna företrädesvis representerar.

Långt ifrån att innebära någon fara för samhällsordningen, skulle således enligt vår öfvertygelse en verkligt folkvald Andra Kammare, till hvilken såsom regel hvarje myndig och välfräjdad svensk medborgare egde valrätt, fastmera och särskildt i en tid, då de sociala spörsmålen allt mer träda i förgrunden, utgöra en garanti för en lugn och sund samhällsutveckling. Det är sålunda icke allenast på principiella, utan äfven på rent praktiska grunder, som vi vidhålla vår mening, att vid valen till Andra Kammaren allt hvad penningstreck heter medborgarne emellan borde snarast möjligt försvinna.

Utan att på förhand vilja ställa oss afvisande till andra reformförslag, för så vidt de nemligen innebära något verkligt framsteg, och dit räkna vi de i motionsform redan framburna förslagen om att gifva valrätt till Andra Kammaren åt alla kommunalt röstberättigade medborgare, anse vi oss, på de grunder vi här ofvan i korthet anført, för vår del böra föreslå:

att Riksdagen måtte antaga till hvilande för grundlagsenlig behandling följande förslag till ändrad lydelse af §§ 14 och 17 riksdagsordningen:

§ 14.

Valrätt tillkommer inom den kommun, der han bosatt är, en hvar svensk man, från och med början af kalenderåret efter det han fyllt tjuguet år, så länge han uppfyller de i § 26 stadgade vilkor för valbarhet.

§ 17.

Vid så väl elektors- som riksdagmannaval tillkommer hvarje röstande en röst. Den, som dervid

erhållit de flestas röster, vare lagligen vald, och skilje lotten emellan dem, som erhållit lika röstetal.

Vid dessa val skola till efterrättelse tjena de röstlängder öfver valberättigade vid riksdagsmannaval till Andra Kammaren, som å landet af kommunalnämnden och i stad af magistraten eller, der sådan ej finnes, stadsstyrelsen böra upprättas.

Stockholm den 22 februari 1899.

David Bergström.

Fridtjuv Berg.

Karl Staaff.

O. Walter.

Adolf Aulin.

J. Byström.

Magnus Höjer.

C. G. Thor.

M. F. Nyström.

J. A. Fjällbäck.

Oskar Eklund.

Edvard Wavrinsky.

Curt Wallis.

I motionen instämmer

Hjalmar Branting.
